

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

לשבת קדש פרשת בהעלותך תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדירים - י"ג

1. **האומר הרי דבר זה אסור עלי כבכור - רבי יעקב אוסר, ורבי יהודה מתיר. באיזה אופן נחלקו ומה טעמיהם?**
  - א. להו"א: אם התפיס כבכור לפני זריקת דמיו, לכו"ע אסור. אם התפיס כבכור לאחר זריקת דמיו, לכו"ע מותר. ונחלקו שמונח לפניו בשר בכור לאחר זריקת דמיו ואמר על בשר אחר שמונח שם זה כזה, ונחלקו האם בעיקרו מתפיס או בדהשתא מתפיס.
  - ב. לדחיית הגמרא: לכו"ע מדובר כשהתפיס כבכור לפני זריקת דמיו, ר' יהודה מתיר כיון שנאמר בפסוק 'כי יזר נדר', עד שידור בדבר הנדור, לאפוקי בכור שהוא דבר האסור, אבל ר' יעקב אוסר כיון ש'לה', בא לרבות בכור שאינו כשאר דבר האסור. ולר' יהודה מלה' מרבים מתפיס בחטאת ואשם שאע"פ שמחויב בהם אך ע"י נדרו מבררם, ולמעט בכור שהוא קדוש ממעי אמו. ור' יעקב סבר כרבי שהנולד לו בכור בתוך ביתו, מצוה להקדישו, שנאמר: הזכר תקדיש, ולכן התרבה מ'לה'. ור' יהודה מתיר כיון שאף אם לא יקדישו, יהיה קדוש מרחם.

2. **ברייתא: אימרא לאימרא כאימרא, דירים לדירים כדירים, וכן בעצים, אישים, מזבח, היכל, ירושלים. באיזה אופן נאסר?**

אם סיים: 'שאוכל לך' - אסור, אם סיים: 'לא אוכל לך' - מותר, וביארה הגמרא שיותר רק באופן שאמר 'לא אימרא' אך אם אמר לאימרא אסור כיון ששינינו שאם אמר: לקרבן לא אוכל לך - רבי מאיר אוסר, ופירש רבי אבא: נעשה כאומר לקרבן יהא לפיכך לא אוכל לך, ואף כאן מפרשים כך ואסור.

[י"ג לאימרא מותר, לאימרא אסור, כמו לקרבן לא אוכל לך.]

3. **משנה: האומר הקרבן, קרבן, קרבן, או עולה, מנחה, חטאת, תודה, שלמים שאני אוכל לך, מה הדין?**

לת"ק: אסור, ורבי יהודה מתיר, אם לא אמר כקרבן.

אמר: לקרבן לא אוכל לך - רבי מאיר אוסר. כפי שפירש רבי אבא: נעשה כאומר לקרבן יהא לפיכך לא אוכל לך.

ומשנה זו כר"מ האוסר באימרא אף בלא כף הדמיון, והקשו שא"כ מדוע ב'הקרבן' אסור, הרי שינינו בברייתא, מודים חכמים [ר"מ] לרבי יהודה, באומר הא קרבן, והא עולה, והא מנחה, והא חטאת שאוכל לך - שמותר, שלא נדר זה אלא בחיי קרבן.

ותירצו שיש לחלק בין 'הקרבן' שמשמעו התפסת נדר בקרבן ל'הא קרבן' שמשמעו שבועה בחיי הקרבן שאינה כלום.

4. **משנה - האומר לחבירו קונם פי מדבר עמך, ידי עושה עמך, רגלי מהלכת עמך - אסור. מנין הקשו על כך בגמרא?**

מהברייתא: חומר בשבועות מבנדרים, ובנדרים מבשבועות, חומר בנדרים, שהנדרים חלין על המצוה כברשות, משא"כ בשבועות. וחומר בשבועות, שהשבועות חלות על דבר שיש בו ממש ושאינו בו ממש, משא"כ בנדרים. וא"כ כיצד חל הנדר במשנתנו?

תירץ רב יהודה: מדובר באומר, יאסר פי לדיבורי, ידי למעשיהם, רגלי להילוכן. ומוכח כן מלשון משנתנו 'פי מדבר עמך', ולא 'שאני מדבר עמך'.

5. **משנה - ואלו מותרין - מה הדוגמאות ששינינו שלא חל הנדר, משום שצריך שיתפיס בדבר הנדור ולא האסור?**

חולין שאוכל לך, כבשר חזיר, כעבודת כוכבים, כעורות לבובין, כנבילות וטריופות, כשקצים ורמשים, כחלת אהרן וכתרומתו - מותר. אך האומר לאשתו הרי את עלי כאימא [וכשאר איסורים] - צריך התרה, ואין פותחין לו בכבוד אמו, אלא פותחין לו פתח ממקום אחר, שלא יקל ראשו לכך [שגזרו על בעל מפני שדרכו בכך].